

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

ako sprostredkovateľský orgán pre

Program Slovensko

(ďalej len „poskytovateľ“)

vydáva

Usmernenie č. 3

k zmene 2. výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie
nenávratného finančného príspevku
(ďalej len „Usmernenie č. 3“)

Identifikácia výzvy	
Názov výzvy	Výstavba stokovej siete, čistiarní odpadových vôd, decentralizovaných systémov nakladania s komunálnymi odpadovými vodami a vodovodov
Kód výzvy	PSK-MZP-002-2023-DV-KF
Program	Slovensko 2021 – 2027 (ďalej len „P SK“)
Priorita	2P2 – Životné prostredie
Špecifický cieľ	RSO2.5. Podpora prístupu k vode a udržateľného vodného hospodárstva
Opatrenie	<p>2.5.1 Výstavba stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ, oblasť intervencie 065 Zber a úprava odpadových vôd;</p> <p>2.5.4 Výstavba verejných vodovodov v obciach nad 2 000 obyvateľov a v obciach do 2 000 obyvateľov mimo dobiehajúcich regiónov za podmienky súbežnej výstavby alebo existencie infraštruktúry na nakladanie s komunálnymi odpadovými vodami, oblasť intervencie 062 Dodávky vody na ľudskú spotrebu (získavanie, úprava, infraštruktúra na uskladňovanie a distribúciu, opatrenia na zlepšenie efektívnosti, zásobovanie pitnou vodou).</p>

Cieľ Usmernenia č. 3 a právny základ
<p>Cieľ Usmernenia č. 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zmena formulára výzvy, časť „Výška finančných prostriedkov určených na vyčerpanie vo výzve (zdroj EÚ)“ – navýšenie výšky fin. prostriedkov určených na vyčerpanie vo výzve • zmena formulára výzvy, časť „PPP č. 5 Podmienka schválenia programu rozvoja obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie v súlade s ustanovením § 8 ods. 6 / § 8a ods. 7 zákona o podpore regionálneho rozvoja“ • zmena formulára výzvy, časť „PPP č. 10 Podmienka súladu s princípmi desegregácie, destigmatizácie a degetoizácie (3D)“ • zmena formulára výzvy, časť „Podmienka poskytnutia príspevku (ďalej len „PPP“) – č. 12 Podmienka dodržiavania zásady „nespôsobovať významnú škodu“ – preukázanie súladu s požiadavkami v oblasti posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie“ • zmena formulára výzvy, časť „PPP č. 13 Podmienka dodržiavania zásady „nespôsobovať významnú škodu“ – preukázanie súladu s požiadavkami v oblasti dopadu plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000“ • zmena formulára výzvy, časť „PPP č. 16 Podmienka zákazu predloženia ŽoNFP s rovnakým predmetom projektu“ • zmena formulára výzvy, časť „Ďalšia skutočnosť č. 3 Podmienka dodržiavania zásady „nespôsobovať významnú škodu“ – uplatnenie environmentálneho hľadiska vo verejnom obstarávaní“ • zmena prílohy č. 1b výzvy – „Inštrukcie k obsahu povinných príloh žiadosti o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „ŽoNFP“)“ – upravená inštrukcia k prílohe č. 4 ŽoNFP: „Dokumenty preukazujúce oprávnenosť z hľadiska plnenia požiadaviek v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie“ • zmena prílohy č. 1b výzvy – „Inštrukcie k obsahu povinných príloh ŽoNFP“ – upravená inštrukcia k prílohe č. 5 ŽoNFP: „Dokumenty preukazujúce súlad s požiadavkami v oblasti dopadu plánov a projektov na územia patriace do európskej sústavy chránených území Natura 2000“

- zmena prílohy č. 1b výzvy – Inštrukcie k obsahu povinných príloh ŽoNFP – upravená inštrukcia k prílohe č. 8 ŽoNFP „Povolenie na realizáciu projektu, vrátane projektovej dokumentácie“

Právny základ zmeny výzvy na základe Usmernenia 3:

- § 14 ods. 4 zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v spojení
- § 14 ods. 6 zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- kapitola 4 aktuálne platného a účinného Metodického dokumentu Riadiaceho orgánu pre Program Slovensko 2021 – 2027 č. 9 – Metodické usmernenie k príprave výzvy

Dokumenty dotknuté zmenou

- formulár výzvy s kódom PSK-MZP-002-2023-DV-KF
- príloha č. 1b výzvy – Inštrukcie k obsahu povinných príloh ŽoNFP

Zmeny uskutočnené Usmernením č. 3, vrátane odôvodnenia zmeny

V rámci formulára výzvy, stĺpec „Identifikácia výzvy“, riadok „Výška finančných prostriedkov určených na vyčerpanie vo výzve (zdroj EÚ)“ dochádza:

1. k navýšeniu výšky finančných prostriedkov určených na vyčerpanie vo výzve, zo sumy **88 656 993,00 EUR** (zdroj EÚ) na sumu **91 507 483,00 EUR** (zdroj EÚ).

Odôvodnenie: k navýšeniu celkovej výšky finančných prostriedkov určených na vyčerpanie vo výzve dochádza v nadväznosti na pretrvávajúci vysoký dopyt oprávnených žiadateľov a kvalitných projektov, prostredníctvom ktorých dochádza k napĺňaniu záväzkov Slovenskej republiky vo vzťahu k Európskej únii, najmä v oblasti nakladania s komunálnymi odpadovými vodami.

Ďalšie zmeny v rámci formulára výzvy:

Pri PPP „č. 5 „Podmienka schválenia programu rozvoja obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie v súlade s ustanovením § 8 ods. 6 / § 8a ods. 7 zákona o podpore regionálneho rozvoja“ sa v časti „Čas plnenia/overenia PPP“ dopĺňa text v znení:

„PPP musí trvať (byť naplnená) kontinuálne od jej prvého overenia (splnenia), až do ukončenia konania o ŽoNFP.“

Odôvodnenie:

Jednoznačnosť stanovenia časového intervalu počas ktorého má byť PPP naplnená.

Pri PPP „č. 10 „Podmienka súladu s princípmi desegregácie, destigmatizácie a degetoizácie (3D)“ sa v časti „Čas plnenia/overenia PPP“ dopĺňa text v znení:

„PPP musí trvať (byť naplnená) kontinuálne od jej prvého overenia (splnenia) a počas realizácie projektu.“

Odôvodnenie:

Jednoznačnosť stanovenia časového intervalu počas ktorého má byť PPP naplnená.

Pri PPP „č. 12 „Podmienka dodržiavania zásady „nespôsobať významnú škodu“ – preukázanie súladu s požiadavkami v oblasti posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie“ sa

1. v časti „Popis PPP“ ruší text v odrážkach a nahrádza textom v znení:

„Záver / podmienky uvedené v záverečnom stanovisku z posudzovania vplyvov na životné prostredie alebo rozhodnutí / záväznom stanovisku zo zisťovacieho konania musia byť zohľadnené v povolení na realizáciu projektu, resp. v zmene takéhoto povolenia, ak sa takéto povolenie na realizáciu projektu vyžaduje.“

Odôvodnenie:

Predmetná úprava bola vykonaná v nadväznosti na zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona (novely) č. 350/2024 Z. z. a aktualizované metodické usmernenie riadiaceho orgánu pre Program Slovensko č. 7 k uplatňovaniu zásady „nespôsobať významnú škodu“.

2. v časti „Spôsob overovania PPP zo strany poskytovateľa“ dopĺňa text v znení:

„Splnenie PPP overuje poskytovateľ v súčinnosti s príslušným útvarom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, zodpovedným za kvalifikované overovanie spôsobu splnenia PPP pre uplatňovanie zásady „nespôsobať významnú škodu“.

Odôvodnenie:

Doplnenie informácie pre žiadateľa, že splnenie PPP bude kvalifikovane overované poskytovateľom v súčinnosti s vecne príslušným útvarom ministerstva.

3. v časti „Čas plnenia/overenia PPP“ dopĺňa text v znení:

PPP musí trvať (byť naplnená) kontinuálne od jej prvého overenia (splnenia), počas realizácie projektu, ako aj v období udržateľnosti projektu v zmysle čl. 65 NSU.

Odôvodnenie:

Jednoznačnosť stanovenia časového intervalu počas ktorého má byť PPP naplnená.

Pri PPP „č. 13 „Podmienka dodržiavania zásady „nespôsobať významnú škodu“ – preukázanie súladu s požiadavkami v oblasti dopadu plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000“ sa

1. v časti „Spôsob overovania PPP zo strany poskytovateľa“ dopĺňa text v znení:

„Splnenie PPP overuje poskytovateľ v súčinnosti s príslušným útvarom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, zodpovedným za kvalifikované overovanie spôsobu splnenia PPP pre uplatňovanie zásady „nespôsobať významnú škodu“.

Odôvodnenie:

Doplnenie informácie pre žiadateľa, že splnenie PPP bude kvalifikovane overované poskytovateľom v súčinnosti s vecne príslušným útvarom ministerstva.

2. v časti „Čas plnenia/overenia PPP“ dopĺňa text v znení:

PPP musí trvať (byť naplnená) kontinuálne od jej prvého overenia (splnenia), počas realizácie projektu, ako aj v období udržateľnosti projektu v zmysle čl. 65 NSU.

Odôvodnenie:

Jednoznačnosť stanovenia časového intervalu počas ktorého má byť PPP naplnená.

Pri PPP „č. 16 „Podmienka zákazu predloženia ŽoNFP s rovnakým predmetom projektu“ sa v časti „Čas plnenia/overenia PPP“ dopĺňa text v znení:

„PPP musí trvať (byť naplnená) kontinuálne od jej prvého overenia (splnenia), až do ukončenia konania o ŽoNFP.“

Odôvodnenie:

Jednoznačnosť stanovenia časového intervalu počas ktorého má byť PPP naplnená.

Pri ďalšej skutočnosti č. 3 „Podmienka dodržiavania zásady „nespôsobať významnú škodu“ – uplatnenie environmentálneho hľadiska vo verejnom obstarávaní“ znie text nasledovne:

„Za účelom splnenia uplatňovania zásady nespôsobať významnú škodu je žiadateľ/prijímateľ povinný uplatniť vo VO environmentálne hľadisko. Environmentálne hľadisko je definované v § 2 ods. 5 písm. q) zákona o VO.“

Požiadavky environmentálneho hľadiska vo VO je potrebné uplatniť na produktové skupiny (skupiny výdavkov), pre ktoré vláda SR schválila národné metodiky.

Pri VO je potrebné postupovať podľa odporúčaní pre danú skupinu produktov tak, ako ich definuje EÚ a Slovenská republika.

Uvedená povinnosť sa týka prípadov, kedy sa v rámci VO projektu obstaráva tovar v produktovej skupine „Počítače a monitory“.

Environmentálne charakteristiky a metodiky pre uplatnenie zeleného verejného obstarávania sú dostupné na webovom sídle Slovenskej agentúry životného prostredia a Úradu pre verejné obstarávanie:

<https://www.sazp.sk/zivotne-prostredie/environmentalne-manazerstvo/propagacne-materialy-dobrovo-ne-nastroje-environmentalnej-politiky/metodiky-pre-uplatnenie-zeleneho-verejneho-obstaravania>

<https://www.uvo.gov.sk/metodika-vzdelavanie/tematicke-materialy/spolocensky-zodpovedne-verejne-obstaravanie>

Environmentálne hľadisko posúdi poskytovateľ najneskôr pred prvou úhradou relevantnej žiadosti o platbu.

Nezohľadnenie environmentálneho hľadiska vo VO môže viesť k neoprávneným výdavkom.“

Odôvodnenie:

Doplnenie informácie, že environmentálne hľadisko vo VO je potrebné uplatniť len na tie produktové skupiny, pre ktoré vláda SR schválila národné metodiky.

Aktualizácia hypertextových odkazov na relevantné materiály, resp. metodiky pre aplikáciu environmentálnych aspektov verejného obstarávania.

Stanovenia okamihu posúdenia environmentálnych aspektov verejného obstarávania zo strany poskytovateľa.

Úprava sankcie za nezohľadnenie environmentálneho hľadiska vo verejnom obstarávaní (ak je environmentálne hľadisko relevantné) na možnosť klasifikovať príslušné výdavky ako neoprávnené.

Zmeny v rámci prílohy č. 1b výzvy – Inštrukcie k obsahu povinných príloh ŽoNFP:

V časti Príloha č. 4 ŽoNFP „Dokumenty preukazujúce oprávnenosť z hľadiska plnenia požiadaviek v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie“ bola upravená textácia v časti „Referenčný termín“, do ktorej bolo doplnené „záväzné stanovisko“ a v rámci konania o ŽoNFP posledný akceptovateľný moment, kedy záväzné stanovisko musí nadobudnúť „účinnosť“.

Vo vlastnom texte prílohy sa textácia uvedená pod písm. a) až d) **ruší a nahrádza textáciou** v znení:

„a) právoplatné záverečné stanovisko z posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny na životné prostredie podľa zákona o posudzovaní vplyvov. V prípade zmeny navrhovanej činnosti žiadateľ predloží pôvodné záverečné stanovisko z posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti a záverečné stanovisko z posudzovania vplyvov zmeny, ak zmena navrhovanej činnosti podlieha posudzovaniu vplyvov podľa tohto zákona alebo táto skutočnosť vyplýva zo

záväzného stanoviska, zo zisťovacieho konania. Náležitosti záverečného stanoviska sú bližšie uvedené v § 37 zákona o posudzovaní vplyvov, alebo

b) účinné záväzné stanovisko zo zisťovacieho konania¹, v ktorom bolo určené, že navrhovaná činnosť alebo jej zmena nebude posudzovaná podľa zákona o posudzovaní vplyvov. Pri zmene navrhovanej činnosti žiadateľ predloží aj relevantný doklad k pôvodnej činnosti. Náležitosti záväzného stanoviska sú bližšie uvedené v § 29 ods. 15 zákona o posudzovaní vplyvov, alebo

c) právoplatné rozhodnutie z konania o podnete podľa § 19 zákona o posudzovaní vplyvov, v ktorom bolo určené, že navrhovaná činnosť alebo jej zmena nepodlieha posudzovaniu podľa tohto zákona. Pri zmene navrhovanej činnosti žiadateľ predloží aj relevantný doklad k pôvodnej činnosti“.

Poznámka pod čiarou č.1 v znení:

„V prípade navrhovanej činnosti / zmeny navrhovanej činnosti posúdenej podľa zákona o posudzovaní vplyvov účinného do 31.12.2024, žiadateľ predloží právoplatné rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní o tom, že navrhovaná činnosť, resp. jej zmena sa nebude ďalej posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov; pri zmene navrhovanej činnosti žiadateľ predloží aj relevantný doklad k pôvodnej činnosti. Náležitosti rozhodnutia sú bližšie uvedené v § 29 ods. 12 a 13 zákona o posudzovaní vplyvov účinného do 31.12.2024.“.

Vo vlastnom texte prílohy sa **vkkladá nový odsek** v znení „Ak navrhovaná činnosť, resp. jej zmena nepodlieha žiadnemu z výstupov vyššie uvedených pod písm. a) až c), žiadateľ nepredkladá žiadnu prílohu. Uvedená skutočnosť, rovnako ako výstupy z posudzovania vplyvov pod písm. a) až c), sú predmetom kvalifikovaného overenia zo strany príslušného útvaru MŽP SR.“

Vo vlastnom texte prílohy **sa odsek** „Vo vzťahu k zmene navrhovanej činnosti, ktorá bola posudzovaná podľa zákona o posudzovaní vplyvov účinného do 31. decembra 2014 je žiadateľ v prípade, ak bolo rozhodnuté o tom, že zmena navrhovanej činnosti nepodlieha posudzovaniu vplyvov na životné prostredie, povinný predložiť vyjadrenie príslušného orgánu podľa § 18 ods. 4 alebo ods. 5 zákona o posudzovaní vplyvov v znení účinnom do 31. decembra 2014. Aj v tomto prípade platí, že žiadateľ je povinný predložiť aj pôvodný dokument z procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie, ktorý bol vydaný k pôvodnej navrhovanej činnosti pred jej zmenou.“ **a odsek** „Záveru uvedené v záverečnom stanovisku z posudzovania vplyvov na životné prostredie/rozhodnutia zo zisťovacieho konania musia byť zohľadnené v povolení na realizáciu projektu, resp. zmeny v povolení realizácie projektu, ktoré predkladá žiadateľ v rámci prílohy č. 8 ŽoNFP.“ **ruší a dopĺňa upozornenie** v znení:

„Upozornenie

Stanovisko / vyjadrenie Okresného úradu – Odboru starostlivosti o životné prostredie o tom, že predmetná navrhovaná činnosť, resp. jej zmena nepodlieha posudzovaniu vplyvov na životného prostredie, nie je právoplatným dokumentom na preukázanie podmienky poskytnutia príspevku č. 12.“

Odôvodnenie:

Predmetná úprava bola vykonaná v nadväznosti na zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona (novely) č. 350/2024 Z. z. a aktualizované metodické usmernenie riadiaceho orgánu pre Program Slovensko č. 7 k uplatňovaniu zásady „nespôsobiť významnú škodu“.

V časti Príloha č. 5 ŽoNFP „Dokumenty preukazujúce súlad s požiadavkami v oblasti dopadu plánov a projektov na územia patriace do európskej sústavy chránených území Natura 2000“ bola upravená textácia v časti „Záväzný formulár“ pre stanovisko Štátnej ochrany prírody, resp. Správy národného parku z „Áno“ na „Nie“.

Vzhľadom na uvedené sa vypúšťa z príloh výzvy záväzný formulár prílohy č. 5 ŽoNFP - Stanovisko organizácie ochrany prírody a krajiny.

Odôvodnenie:

V nadväznosti na prax poskytovateľa sa vypúšťa záväzný formulár, keďže tento bol nahrádzaný iným formulárom stanoviska. Rozhodujúci je pre poskytovateľa obsah a nie forma stanoviska organizácie ochrany prírody a krajiny.

V časti Príloha č. 5 ŽoNFP „Dokumenty preukazujúce súlad s požiadavkami v oblasti dopadu plánov a projektov na územia patriace do európskej sústavy chránených území Natura 2000“ a na záver dopĺňa text v znení:

„Prílohu, jej relevanciu a obsah kvalifikovane overí poskytovateľ v súčinnosti s príslušným útvarom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, zodpovedným za kvalifikované overovanie plnenia zásady „nespôsobať významnú škodu“.“

Odôvodnenie:

Doplnenie informácie pre žiadateľa, príloha bude kvalifikovane overovaná poskytovateľom v súčinnosti s vecne príslušným útvarom ministerstva.

V časti príloha č. 8 ŽoNFP „Povolenie na realizáciu projektu, vrátane projektovej dokumentácie“ bola upravená textácia v časti „Referenčný termín“, do ktorej boli za slovo „môže“ **vložené** slová „byť vydané, predložené a“.

Odôvodnenie:

Gramatické spravenie referenčného termínu vydania a predloženia povolenia na realizáciu projektu v rámci Prílohy č. 8 ŽoNFP.

V časti príloha č. 8 ŽoNFP „Povolenie na realizáciu projektu, vrátane projektovej dokumentácie“ sa za odrážku „- ohlásenie drobnej stavby/jednoduchej stavby/ stavebnej úpravy/udržiavacích prác stavebnému úradu podľa § 55 ods. 2 stavebného zákona“, **vkkladá** poznámka pod čiarou č. 3, ktorá znie: „Uvedené žiadateľ predkladá výlučne na výzvu Poskytovateľa.“.

Odôvodnenie:

V nadväznosti na prax poskytovateľa ako správneho orgánu podľa osobitného predpisu (zákon o príspevkoch z fondov) ohlásenie podľa § 55 ods. 2 stavebného zákona je potrebné predložiť len v prípade, ak si jeho predloženie vyžaduje posúdenie splnenia podmienky poskytnutia príspevku č. 8 „Podmienka, že žiadateľ má vysporiadané majetkovo-právne vzťahy a povolenia na realizáciu aktivít projektu“.

V časti príloha č. 8 ŽoNFP „Povolenie na realizáciu projektu, vrátane projektovej dokumentácie, **podčasť Upozornenia**, sa znenie poslednej odrážky **ruší a nahrádza** nasledovným znením:

„Povolenie na realizáciu projektu (t. j. navrhovanej činnosti) musí v súlade s § 38 ods. 6 zákona o posudzovaní vplyvov zohľadňovať závery/podmienky uvedené v záverečnom stanovisku z posudzovania vplyvov na životné prostredie, resp. rozhodnutia/záväzného stanoviska zo zisťovacieho konania. Uvedené platí rovnako aj v prípade zmien v povolení na realizáciu projektu.“.

Odôvodnenie:

Spravenie textu s ohľadom na relevantné ustanovenia zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov vo vzťahu k povoľovaciemu konaniu ako takému.

Nadobudnutie účinnosti Usmernenia č. 3

Usmernenie č. 3, ako aj zmeny 2. výzvy ním vykonané, nadobúdajú účinnosť dňa 3.4.2025.